Høringsprosess og høringsinnspill

Oppvekstfeltet i framtida

Innledning

Basert på kommunestyrets vedtak 15.6. 26 ble det lagt opp til en bred involverings/høringsprosess hvor alle innbyggere i kommunen ble gitt anledning til å si sin mening om anbefalingene til endringer en finner i utredningen fra KS Konsulent. Høringsperioden varte fra 18. Juni til 1. September, og ved fristens utløp var det kommet inn 158 høringssvar. Alle høringsinnspillene er åpent tilgjengelig i kommunens postliste (https://innsynpluss.onacos.no/sondre-land/).

Den klart største gruppen som har avgitt høringssvar er privatpersoner. 137 av høringssvarene er fra enkeltpersoner, hvorav 80 innspill er gitt anonymt.

21 innspill kom fra organisasjoner eller formelle organer:

- Søndre Land ungdomsråd
- Samarbeidsutvalg Trevatn barnehage
- Samarbeidsutvalg/Fau-representanter, elever fra elevrådet og ansatte ved SLUS
- Utdanningsforbundet SLUS
- HTV og PTV i Delta og Fagforbund
- Trevatna Vel
- Søndre Land Bygdeliste
- Samarbeidsutvalg Svingen barnehage
- Samarbeidsutvalg Fryal skole
- Samarbeidsutvalg Odnes skole
- FAU Hov barnehage
- Teamledere, klubben og alle ansatte på Odnes skole
- Trevatna vekst og utvikling
- Kommuneoverlegen/ Miljørettet helsevern IKS
- FAU Odnes skole
- samt enkelte næringsaktører.

Hvilke alternativer fikk mest støtte?

I høringen ble det åpnet opp for å gi innspill til de ulike alternativene som ble presentert i utredningen fra KS Konsulent. Det var også rom for å gi innspill til andre forslag i utredningen og et eget fritekstfelt for andre kommentarer. Når det gjelder innspill til de andre forslagene i utredningen er det svært få innspill som eksplisitt kun omhandler disse. Innspillene i den kategorien gir støtte til at utenforskap, barnevernskostander og for stor andel som mottar individuell tilrettelagt opplæring (ITO) absolutt bør være sentrale satsningsområder. Det kommer tydelige innspill om viktigheten av å inkludere tverrfaglige og koordinere innsatser som en del av den forebyggende/tidlige innsatsen. Utover det er løsningsforslagene i all hovedsak knyttet til argumentasjon for eller imot de ulike struktur-alternativene som foreslås.

Av de fem alternativene er hovedinntrykket følgende fordeling (Det gjøres oppmerksom på at det var mulig å kommentere på et eller flere alternativ, noe mange har gjort).

Alternativ	**Hovedinntrykk**
Alt 0 (fortsette som nå)	Klart flest støttespillere
Alt 1 (flytte mellomtrinnet fra Odnes skole til Fryal skole)	Relativt få innspill
Alt 2 (legge ned Trevatn barnehage)	Nest mest omtalt, sterkt polarisert
Alt 3 (slå sammen Fryal og Odnes skole)	Betydelig støtte, men også betydelig motstand
Alt 4 (etablere felles 1 til 10 skole)	Få rene støttespillere, mange usikre

Nedenfor gjengis essensen i argumenter for og imot de ulike alternativene.

Argumenter for alternativ 0 (fortsette som nå)

Alternativ 0 samler den tydeligste motstanden mot nedlegginger.

Hyppigste begrunnelser

1. Hindre fraflytting og sikre bosetting

Dette er det mest gjentatte argumentet.

Typiske formuleringer:

- nedlegging fører til fraflytting
- vanskeligere å tiltrekke nye familier (særlig knyttet til regionalt arbeidsmarked)
- viktig for hele kommunens bosettingsmønster

2. Barnets beste og trygghet

- små og oversiktlige miljøer
- trygg skolehverdag

- lettere å bli sett
- spesielt viktig for sårbare elever

3. Kortere skolevei

- lange bussreiser for små barn
- mindre tid til familie og fritid
- belastning for de yngste

4. Kvalitet i små enheter

- bedre oppfølging
- lettere tidlig innsats
- bedre ivaretakelse av elever med særskilte behov

5. Lokalsamfunn og frivillighet

- skolen som møteplass
- betydning for bygdeutvikling
- skolen som identitetsbærer

Argumenter mot alternativ 0

Argumentene kommer særlig fra ansatte, fagmiljøer og personer som mener endringer er nødvendige.

Hyppigste begrunnelser

1. Økonomi

- dagens struktur er ikke bærekraftig
- for høye kostnader per elev
- kommunen må redusere drift

2. Få barn

- synkende elevtall
- svært små barnehagegrupper i enkelte barnehager
- vanskelig å forsvare fortsatt drift

3. Kvalitet og fagmiljø

- større miljø gir bredere kompetanse
- større elevgrupper
- mer robust organisering
- Lettere for helsestasjon, PPT og andre støttetjenester å være tilstrekkelig tett på

Argumenter for alternativ 1 (Flytte mellomtrinnet på Odnes til Fryal)

Dette alternativet har fått relativt få innspill

Hyppigste begrunnelser

- Barna vil være større og mer selvstendige i den alderen.
- Lettere kunne ta bussen til Fryal
- Overgangen til SLUS kan bli lettere
- Trygg start for de minste barna

Argumenter mot alternativ 1

Dette alternativet har fått relativt få innspill

Hyppigste begrunnelser

- Vil skape et veldig lite elevmiljø på Odnes
- Vil gi lite eller ingen økonomisk gevinst

Argumenter for alternativ 2 (legge ned Trevatn barnehage)

Alternativ 2 er et av de mest støttede endringsalternativene.

Hyppigste begrunnelser

Økonomi

Det klart vanligste argumentet.

- nødvendig innsparing
- bedre ressursbruk
- redusert administrasjon

Kvalitet

- sikre større fagmiljø
- sterkere tjenestetilbud

For få barn i dagens løsning

- barnegrunnlaget vurderes som for lite
- robusthet blir utfordrende

Bygningsmasse

Noen peker på:

- vedlikeholdsbehov
- universell utforming
- investeringer som må gjøres

Argumenter mot alternativ 2

Hyppigste begrunnelser

Fraflytting og svekket attraktivitet

Det mest brukte motargumentet.

- mindre attraktivt for barnefamilier
- svekket lokalsamfunn
- bolig- og næringsutvikling påvirkes negativt

Lengre kjørevei

- særlig for små barn
- vil påvirke hverdagen og tida sammen med familie og andre i nærmiljøet negativt

Barnets beste

- frykt for større og mer uoversiktlige miljøer
- fare for redusert individuell oppfølging

Argumenter for alternativ 3 (Slå sammen Fryal og Odnes skole)

Alternativ 3 får betydelig støtte, særlig fra dem som ønsker strukturendring.

Hyppigste begrunnelser

Kvalitet og fagmiljø

Det mest gjennomgående argumentet.

- større fagmiljø
- bedre lærersamarbeid
- mer fleksibel ressursbruk

Økonomi

- bedre ressursutnyttelse
- mer bærekraftig organisering

Langsiktighet

- synkende barnetall krever omstilling
- behov for å ta vanskelige beslutninger nå

Argumenter mot alternativ 3

Hyppigste begrunnelser

Fraflytting

- Samme argumentasjon som mot alternativ 2 (mindre attraktivt for barnefamilier, svekket lokalsamfunn og at bolig- og næringsutvikling påvirkes negativt)

Lokalsamfunn

- tap av lokalt tilbud
- svekket bygdeutvikling

Kvalitet for enkelte elevgrupper

- sårbare elever kan miste fordelene ved små miljøer og det å ha flere skoler å velge mellom
- Fare for at elever søker skoleplass i Nordre Land som vil medføre ekstra kostnader

Alternativ 4 (1 til 10 skole)

Alternativ 4 har størst variasjon. Mye av argumentasjonen knyttet til for eller imot alternativ 3 (Avvikle Odnes skole) brukes også her. Men av konkrete innspill til kun dette alternativet er de hyppigste begrunnelsene:

Argumenter for

- helhetlig oppvekstløp
- bedre samordning av tjenester
- mer effektiv organisering

Argumenter mot

- krevende å slå sammen kulturer
- risiko for store omstillingskostnader
- bygningsmessige utfordringer
- mange mener tidspunktet ikke er riktig

Overordnet konklusjon

Høringen viser i hovedsak to tydelige ståsteder:

Ståsted 1: Beholde dagens struktur (særlig alternativ 0)

Vektlegger:

- barnets beste
- trygghet
- små skoler
- lokalsamfunn
- bosetting og fraflytting

Dette er den største gruppen av høringssvar.

Ståsted 2: Gjennomføre strukturendring (særlig alternativ 2 eller 3)

Vektlegger:

- økonomisk bærekraft
- synkende barnetall
- større fagmiljø
- kvalitetsutvikling
- bedre ressursutnyttelse

Denne gruppen er mindre enn tilhengerne av alternativ 0, og består i større grad av faglige og organisatoriske innspill som argumenterer systematisk for endring.

Copilot (KI) er brukt for å forbedre tekst og sikre klarspråk i framstillingen av teksten som helhet.